

Förskolan Montessori Regnbågen

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

”En trygg miljö för lärande”

MONTESSORI
REGNBÅGEN

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Lunds universitet

Reviderad: 2026-09-08

Innehållsförteckning

1.	Syfte	s 3
2.	Definitioner	s 3
3.	Ansvarsfördelning	s 4
4.	Främjande arbete	s 5
5.	Förebyggande arbete	s 8
6.	Åtgärdande arbete	s 8
7.	Analys	s 10

1. Syfte

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling ska främja barns lika rättigheter. Den ska syfta till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling samt främja arbetet med att förstärka respekten för allas lika värde. Planen innehåller rutiner för att främja, förebygga, upptäcka, kartlägga, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Målsättningen är att alla barn känner trygghet och erbjuds en lustfylld miljö där möjlighet till att lära finns. Alla visar respekt för varandra, material och miljö.

Syftet är att skapa en trygg och tillitsfull miljö för alla barn och all personal, där alla barn har möjlighet att lära och utvecklas samt att alla ska mötas med respekt och känna en delaktighet i sin vardag.

I det arbetet är det vår önskan och vilja, att vi möter och tar tillvara varje barns rätt till integritet och att inte kränkas genom främjande och förebyggande arbete, och i de fall det sker, se till att det åtgärdas snarast möjligt.

2. Definitioner

Diskrimineringsgrunderna består av:

- *Kön*
- *Etnisk tillhörighet* är när någon tillhör en grupp av personer, som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.
- *Religion eller annan trosuppfattning* har samband med en religiös åskådning.
- *Sexuell läggning*; heterosexuell, homosexuell eller bisexuell läggning.
- *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: när en person genom klädsel eller andra uttryck bryter mot föreställningar om hur kvinnor och män, flickor och pojkar förväntas vara och se ut. T ex transpersoner som transvestiter, intersexuella eller inter- och transgenderpersoner.
- *Funktionshinder*: fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Funktionshindren kan vara sådana som syns, t ex om man använder rullstol, eller sådana som inte syns lika lätt, t ex en allergi eller dyslexi.
- *Ålder*

Diskriminering innebär att ett barn *missgynnas* av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom diskriminering handlar om missgynnande och förutsätter någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Barn kan i juridisk mening inte diskriminera varandra.

Trakasserier är en behandling som kränker individens värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker barnets värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat.

[Kränkande behandling, mobbning och diskriminering - Skolverket](#)

Jämlikhet: Alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, ålder, religion, trosuppfattning, etnicitet, sexuell läggning, könsövergripande identitet och uttryck eller funktionshinder. Jämlikhet utgår från alla människors lika värde.

Jämställdhet avser förhållandet och villkor mellan flickor och pojkar. Alla ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

3. Ansvarsfördelning

Rektor har det yttersta ansvaret för allt arbete i förskolan, för att planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling, följs samt årligen upprättas. Rektor ansvarar för att medarbetare kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta förebyggande mot diskriminering och annan kränkande behandling. Rektor ska informera verksamhetschef som i sin tur informerar huvudman vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling.

Alla som arbetar på förskolan är skyldiga att främja likabehandling, att arbeta förebyggande och motverka utsatthet. Det innebär att vid minsta misstanke om detta ska den enskilde reagera och ingripa, samt så fort som möjligt utreda händelsen samt informera rektor.

Barnen - Personalen skapar förutsättning för barnens aktiva deltagande i samtal och reflektioner kring olika värdegrundsfrågor.

Vårdnadshavarna är viktiga! När både förskolan och hemmen tar klart avstånd från all diskriminering och kränkande behandling får detta en positiv påverkan på barnen.

4. Främjande arbete

Vårt främjande arbete innebär att skapa en trygg och tillitsfull miljö för alla barn och all personal, där alla barn har möjlighet att lära och utvecklas. Det uppnås när personal och barn både i ord och handling visar respekt för allas lika värde och där var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som

barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både inne och ute, och det är målinriktat.

Utbildningen ska enligt skollagen och läroplanerna utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och former samt spegla de värden och rättigheter som uttrycks i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter. Det sammanfattas som förskolans värdegrund. Det främjande arbetet ska syfta till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att bidra till en pedagogisk miljö där alla barn känner sig trygga och utvecklas.

Förskolans värdegrund ska genomsyra verksamheten. Värdegrunden kan förklaras som summan av de val, överenskommelser och handlingar som barn och pedagoger manifesterar i förskolan. Värdegrunden genomsyrar verksamheten först när vi medvetet väljer och agerar på ett sätt som främjar barns lika rättigheter och möjligheter i förskolan.

Ett sammanhållet uppdrag

Arbetet med förskolans värdegrund kan beskrivas med hjälp av perspektiven *om*, *genom* och *för*.

- Barn utvecklar i arbetet med värdegrunden *kunskaper om mänskliga rättigheter* och demokrati.
- Värdegrundsarbetet sker också *genom demokratiska arbetsformer* och ett positivt arbetsklimat som ska råda i verksamheten.
- I detta arbete utvecklar barn *förmågor som behövs för att aktivt kunna verka i ett demokratiskt samhälle*.

Perspektiven möjliggör en helhetssyn som bidrar till att värdegrunden integreras i de nationella målen som handlar om att främja barns utveckling och lärande, stärka deras självkänsla och kreativitet, samt förmedla grundläggande värden som respekt, öppenhet, solidaritet och ansvar. (Länk till Lpfö [Ladda ned publikation - Skolverket](#))

Tillitsfulla relationer

Förtroendefulla relationer till barnen i förskolan är av stor betydelse. Ett antal faktorer är särskilt viktiga vid relationsbyggande:

- att ta sig tid att lyssna,
- att se hela barnet – att låta barnets livsvärld få ta plats,
- att lyfta in barns erfarenheter i undervisningen
- att på andra sätt möjliggöra barns delaktighet och inflytande,
- att bemöta barnen utifrån de behov de har
- att bygga ett förtroendekapital att ta av den dag pedagogen exempelvis behöver tillrättavisa ett barn.

Normer och värden

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna,
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället

Insats

Ett levande, synligt värdegrundsarbete på avdelningarna

Vårt förhållningssätt genomsyras av läroplanens värdegrund, normer och värden, utveckling och lärande, barns inflytande, förskola och hem, övergång och samverkan samt uppföljning, utvärdering och utveckling. All personal ansvarar för trygghet och trivsel på förskolan, att tydligt reagera vid icke önskat beteende, konflikter mellan barn och då barn verkar må dåligt. Informationen ska föras vidare till ansvarig förskollärare eller barnskötare. Förskollärare och barnskötare ska även uppmuntra barnen att berätta för vuxna på förskolan om diskriminering och/eller annan kränkande behandling förekommer på förskolan.

- Barnen ska vara delaktiga och ha ett reellt inflytande över såväl innehåll som arbetssätt.
- Barnen ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter för att därmed kunna påverka såväl verksamheten som sin egen situation liksom att ta ansvar för sina egna handlingar och förskolans miljö.
- Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram i förskolan.
- Etiska värden och normer ska synliggöras i verksamheten så att barnen ges möjlighet att tillägna sig dessa.

Värdegrundsarbetet sker främst genom konkreta upplevelser och genom personalens förhållningssätt som förebilder. Konkreta upplevelser och erfarenheter ges genom olika aktiviteter som barnen erbjuds inne och ute på förskolan. Det kan vara olika lekar, samlingar, berättelser, skapande, samtal och barnens frågor.

Tid

Återkommande

Ansvar

Rektor, förskollärare och barnskötare

Barnens utvärdering

Genom samtal med barnen och skapande av en blomma får vi en bild av barns tankar om förskolans vardag. Sammanställningen av barnens ord för sina känslor, tankar och upplevelser skrivs på kronbladen i en blomma.

Vi använder oss även av att ``fånga in året`` där barnet får delge sina tankar och uttrycka sina åsikter och känslor.

Med de yngsta barnen arbetar vi mer med tecken som stöd för att ge dem kommunikationsverktyg vid bland annat konflikthantering. Pedagogerna hjälper barnen att benämna sina känslor så barnen får en förståelse att det är okej att känna alla känslor.

Tid

Blomman görs två gånger om året
Fånga in året görs under vårterminen.
Tecken som stöd pågår under hela läsåret.

Ansvar

Förskollärare och barnskötare

Vi erbjuder en pedagogisk tillgänglig miljö för alla

Vi är aktiva och utvecklar vår pedagogiska miljö genom att följa barnet. Vi har kontinuerliga diskussioner kring material om vad, varför och hur? Relevant och adekvat litteratur ska finnas tillgänglig på samtliga av förskolans avdelningar.

Tid

Återkommande

Ansvar

Förskollärare och barnskötare

Observationer

Genom observationer tar vi reda på barnens intresseområden och initierar till utveckling och lärande. Det ger också en bild av vad, hur ofta och tillsammans med vem barnen är i miljön. Resultatet gör att vi kan förändra, tillföra samt utveckla lärmiljöerna.

Tid

Hela året

Ansvar

Förskollärare, barnskötare och specialpedagog

5. Förebyggande arbete

Montessori Regnbågens förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt stärka positiva förutsättningar för att alla barn ska ha lika rättigheter och möjligheter.

Grundläggande för framgångsrika aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling är att undersöka de problem och risker som finns i den egna verksamheten. Vi identifiera risker genom kartläggning och analyserar dem

Kartläggning:

Utvecklingssamtal Ansvarspedagogen erbjuder utvecklingssamtal en gång per läsår där man bl.a. tar upp barnets trivsel och trygghet.

Trygghetsenkät – en gång per läsår

Observationer - löpande under året

Tillbudsrapportering –vid behov

Överlämningssamtal – en gång per år

Samtal med vårdnadshavare - vid behov

Barns medverkan sker under observation och i det dagliga återkommande arbetet utifrån styrdokumentens krav på ett demokratiskt arbete fritt från diskriminering och kränkande behandling.

Under lå 25/26 utvecklade vi ett arbetssätt, Barnhälsosamtal, där rektor, arbetsledare på förskolan och samtliga pedagoger på respektive avdelning träffades ca var sjätte vecka för att gå igenom barnen på respektive avdelning. Arbetet syftar till att tidigt upptäcka och belysa ev oro för ett barns utveckling, sociala förhållande eller annat som pedagogerna reagerat på. Vi får då en bild över nuläget och kan aktivera olika stödfunktioner. Arbetet fortsätter under lå 26/27.

6. Åtgärdande arbete – rutiner

Det är det utsatta barnet som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Barnet har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Kränkningen får inte avfärdas. Vem barnet än kontaktar, har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, upptäcks eller anmäls ska likabehandlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning tillämpas. Arbetslaget beslutar om en tidsplan för uppföljning.

Om något barn upplever sig kränkt ställs följande frågor:

- Vad var det som hände?
- Vilken pedagog hämtade du?
- Hur löste sig situationen? Kändes det bra?

Arbetsgång vid utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av barn

Trakasserier/Kränkningar	Diskriminering
Den som först får kännedom om någon kränkning informerar samma dag rektor. Hen ansvarar även för att ärendet dokumenteras. (<i>Rapport om trakasserier eller kränkande behandling</i>).	Den som först får kännedom om någon diskriminering informerar samma dag rektor. Rektor anmäler uppgift om diskriminering till huvudman.

Rektor anmäler uppgift om kränkande behandling till huvudman. Rektor ger uppdrag till berört arbetslag att ansvara för utredningen. Arbetslaget samlar omgående in information i ärendet. De ansvarar även för att ärendet har dokumenterats. Arbetslaget samtalar med berörda barn. Anteckningar förs och dokumenteras Beslutade åtgärder genomförs för att uppnå en trygg situation. Åtgärder dokumenteras. Personalen observerar inblandade barn den närmaste tiden för att se om någon förändring skett. Arbetslaget kontakter berörda vårdnadshavare och informerar om utredningen och dess åtgärder. Arbetslaget gör en återkoppling/uppföljning med de inblandade barnen inom en vecka. Detta dokumenteras. Uppföljningssamtal med samtliga inblandade sker inom en månad. Vid behov sker fler uppföljningssamtal. Detta dokumenteras. Ärendet avslutas eller rektor beslutar om ytterligare åtgärder.	Rektor ansvarar för att en utredning inleds och att en åtgärdande plan upprättas. Rektor samtalar snarast med den utsatta barnet/barnen. Personal kallas för samtal hos rektor. Rektor dokumenterar händelsen och de åtgärder man kommer fram till. Vårdnadshavare till den/de som utsatts för diskriminering informeras. Rektor tar ställning till åtgärder i samråd med huvudmannen. Rektor har uppföljningsansvar.
--	--

Om någon ur personalen trakasserar eller kränker ett barn följs arbetsgången för diskriminering.	
--	--

Dokumentation - Uppföljning

Alla utredningar dokumenteras och arkiveras.

Montessori Regnbågens Likabehandlingsplan utvärderas varje läsår:

- av personalen vid utvärderingsdagen i slutet av vårterminen.
- av barnen via samtal och observationer.
- vårdnadshavarna bjuds in till delaktighet via Föräldraföreningen och vid föräldramöten.

7. Analys

Svarsunderlaget i vår årliga enkät gällande trygghet, är för lågt för att vi ska kunna dra några slutsatser, men samtalen med vårdnadshavarna om hur de upplever sitt barns vistelse hos oss vid hämtning/lämning är mycket betydelsefulla. Där uttrycker de flesta att de trivs och är nöjda. Vi önskar att vårdnadshavare ska kunna skriva kommentarer och beskriva vad de tycker är bra och mindre bra, för att vi ska kunna utveckla vår verksamhet på bästa sätt. Även de olika former av utvecklingssamtal som pedagogerna erbjuder vårdnadshavarna är viktiga komplement. Vi är mycket angelägna om att föräldrarna ska känna trygghet, förtroende och tillit till oss och för verksamheten. Vår bild är att de flesta vårdnadshavarna är nöjda och trygga med att lämna sitt barn på Montessori Regnbågens förskola.

Utifrån våra observationer inbjuder vår pedagogiska miljö, inne och ute, alla barn möjlighet att utvecklas och lära utifrån intresse och känsliga perioder. Barnen visar varandra respekt och har blivit bättre att hämta en vuxen som stöd vid konflikter.

På storbarnsavdelningarna har barnen utvärderat olika saker genom att fylla i blomblad på en blomma. Varje avdelning kommer bestämma vad och vilka områden som ska utvärderas.

Utemiljön och våra lekredskap har besiktigats och en del åtgärder kommer att vidtas under året för att öka säkerheten och stimulera till ännu mer rörelse.

Överlämningssamtal har genomförts enligt rutinerna för detta.